

Salmer: 321 O kristelighed, (13 Måne og sol,) 69 Du fødtes på jord,
41 Lille Guds barn,(438 Hellig, 477 Som korn,) 51 Jeg er i Herrens
hænder

Tekster: *Sl 8, Kol 1,15-19, Mark 10,13-16.*

I årene omkring digteren Ole Wivels død i 2004 opstod der en vedholdende avisdebat om, hvad digteren egentlig havde stået for og troet på, da han var ung. Der dukkede digte, breve og artikler op, skrevet af den purunge Ole Wivel, som udtrykte ikke bare sympati, men begejstring for nazismen uden at det dog vist nogensinde er blevet påvist, at Ole Wivel faktisk havde været nazist. Men det var så meget mere pinagtigt som at Ole Wivel op gennem efterkrigstiden blev kendt som vestreorienteret antimilitarist. Mange mente, at han viste sig som hykler og opportunist ved ikke at vedgå og bekende sin fortids synder, men blot så at sige havde skiftet hest og lagt fortiden bag sig.

Når jeg i dag trækker denne historie frem er det fordi, der er et digt eller en sang af Ole Wivel, som kaster et sælsomt lys over de spørgsmål som debatten rejste, og som samtidig har en snæver forbindelse til dagens prædiketekst. Sangen hedder "Der truer os i tiden en ond usynlig magt" og den er skrevet til til indvielsen af Båring Højskole i 1959. Sidste vers lyder:

En Adam i os alle
hver stormfuld jævndøgnstid
kan høre nogen kalde
langmodig, trofast, blid:

Mit barn, mit barn, giv agt-
alt er igen uprøvet
i dine hænder lagt.”

Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det.

Betyder det, at børn spadserer lige ind i Guds rige, fordi de er så søde. Og at vi kun kommer ind i Guds rige, hvis vi bliver lige så søde som dem?

Sådan tror jeg ikke, Jesu ord skal forstås. Allerede fra tidlig kristen tid har der været en bevidsthed om, at der er en tilbøjelighed i ethvert menneske, både voksne og børn, til, når man bliver presset, at reagere med hensynsløshed. Det var det, kirkefaderen Augustin udformede som en egentlig lære om arvesynden, en forståelse af mennesket, som Martin Luther i øvrigt overtog og som af Sigmund Freud blev udfoldet som en psykologisk teori om mennesket. Og hvad man end mener om denne noget bombastiske tænkning om mennesket, så kan enhver se, at ikke mindst helt små børn kan udfolde både hensynsløshed og brutalitet, når de ikke får deres vilje.

Små børn er ikke søde. Og hvis I ikke har tiltro til *mine* ord, så kig en gang på Erik Hagens billede af den nyfødte Jesus, som jeg har delt ud. Hvis I gerne vil se billedet i farver, så er det en del af det store maleri af Erik Hagens som netop nu er udstillet i Sognehuset.

Når vi *synes* små børn er søde, må det være fordi de helt nede på refleksplanet i os fremkalder en trang til at pleje og beskytte og drage omsorg, og det *gør* de på trods af, at de er besværlige, ikke særligt kønne og til tider forfærdeligt støjende. Det er jo da heller

ikke helt ukendt at det først og fremmest er ens egne børn og børnebørn, der er søde, mens andres ditto er knap så betagende.

Et barn er ikke en helt ny og uplettet begyndelse. Et barn er et produkt af millioner af års udvikling og et barn er kommet til verden med en psyke, der er mærket af titusinder af års farer og trusler, der gør, at det fra første sekund, det ser lyset gør, alt hvad det kan for at klamre sig til det liv som langt fra er nogen selvfølge. Det skriger. Det udtrykker al tænkelig rædsel med sin spæde krop, når det bliver sulten eller noget gør ondt. Og det ser sød ud, når det er det, der giver belønning. Og alt sammen er det noget, som gennem generationer har givet dets forfædre og – mødre de bedste muligheder for at overleve.

Hvad er det for noget det med at Guds rige tilhører de små børn, og at vi andre kun kommer ind i det, hvis vi modtager det som små børn?

Et nyfødt barn kan ikke stille betingelser.

Et nyfødt barn må acceptere sine omgivelser, som de er. Det kan protestere mod dem ved at skrike. Men det kan ikke lave dem om. Allerhøjst kan det påvirke andre til at lave dem om ved at skrike endnu mere.

Et nyfødt barn må acceptere sig selv, som det er. Det kan hverken tage sig sammen eller forstille sig. Det kan kun være den, det er.

Det må give sig i kast med livet på de betingelser, der nu en gang er.

Og så prøver vore omgivelser og vi selv gennem livet ellers at omforme det, der er. Og vi prøver, at omforme os selv. Det er det,

der hedder kultur og det er det der hedder dannelse. Og somme tider er det rigtigt fint. Men somme tider bliver dannelsen en karikatur af sig selv, sådan som det så godt udtrykkes i Sangen om Larsen:

Han kom i skole og lærte at fedte
for dem der' store og tæve dem der' små.
Han lærte osse at la' vær' med at spørre
og at tro på det han ikke ku' forstå.

Hvordan det går os i livet, afhænger af dannelsen, dels af den måde vores kultur har formet samfundet på, dels af den måde vores kultur *og vi selv* har formet *os selv* på. "Min søn, vil du i verden frem, så buk!"

Somme tider sker der voldsomme paradigmeskift i samfundet som gør, at den dannelse der førhen havde givet succes nu pludselig bliver en katastrofe. Så træder nye mekanismer i kraft. Så kræves der i stedet for traditionsbevidsthed omstillingsparathed og evne til hurtigt at aflægge gamle normer og i stedet antage nye.

Sådan har det altid været at være menneske. Sådan var det også på Jesu tid.

Ind i denne verden med dens ofte modstridende krav om dannelse, kultur, traditionsbevidsthed og omstillingsparathed, forkyndte Jesus sit glade budskab: vi er her, fordi Gud vil at vi skal være og fordi Gud er tindrende glad over at vi er her. Og Gud har skabt verden. Og Guds glæde gælder verden, som den er. Og Guds glæde gælder os,

som vi er. Det er udgangspunktet. Det er en grundpåstand i evangelierne at Gud elsker verden og at Gud elsker os.

I modsætning til de andre givne forudsætninger, vi fødes ind under, så er Guds kærlighed til os noget, vi ikke kan lave om på. Vi kan ikke sætte den over styr, men vi kan heller ikke gøre den større end den i forvejen er. Over for Guds kærlighed er vi alle stillet som små børn er det, når de fødes til verden:

Vi kan ikke stille betingelser.

Vi må acceptere Guds kærlighed, som den er.

Vi må acceptere os selv, som vi er, og vi kan ikke ved at lave om på os selv gøre Guds kærlighed til os hverken større eller mindre.

I troen på Guds kærlighed kan vi give os i kast med livet uden at fortvivle, når det hele går galt, men også uden at have grund til at hovere når det hele lykkes. For selv i vores mest blændende succes er vi hverken mere eller mindre elskede af vores Gud og skaber end stodderen ved siden af os, der har sat alt over styr, er.

Skulle Ole Wivel have aflagt en offentlig bekendelse, da han efter befrielsen erkendte at hans flirt med nazismen havde været en fejltagelse? Det havde måske nok været klædeligt. Men det kunne han tilsyneladende ikke. Skulle han have vedgået sin fortids synder, da de kom frem 60 år senere? Det skulle han jo nok, men formodentlig havde han fortrængt det hele så grundigt, at det ikke længere var virkeligt for ham. Men 14 år efter krigens slutning skrev han linjerne:

”Mit barn, mit barn, giv agt-

alt er igen uprøvet
i dine hænder lagt.”

De linjer udtrykker evangeliet om, at vi ikke kan sætte Guds kærlighed over styr, hvor forfærdeligt, vi end kommer afsted. Det gør ikke vore fejltagelser mindre. Det gør heller ikke vor skyld mindre. Men det sletter vor skyld, som noget der får lov at spærre mellem Gud og os. Og det klinger sammen med evangeliet vi har hørt i dag i en forkyndelse af, at:

Kan vi lade være at stille betingelser

kan vi acceptere det som det er

kan vi acceptere os selv som vi er

så åbner Guds rige sig for os

For Guds rige er ét og det samme som Gud evige, uudslukkelige, uforanderlige kærlighed til verden og til os, der omslutter og gennemtrænger alt og alle..

Mit barn, mit barn, giv agt-
alt er igen uprøvet
i dine hænder lagt

Amen.